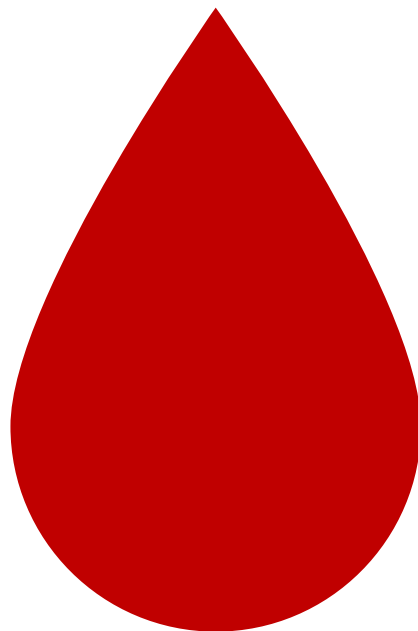

Hepatit C

Ann-Marie Lang
Smittskyddsjuvsköterska

Vad är hepatit C ?

Blodsmitta – virus som infekterar levern

Inkubationstid 1-3 månader, asymtomatisk

Kronisk infektion hos ca 70 %

Risk för levercirros och levercancer efter 20-30 års infektion

Inget vaccin finns men behandling

Elimineringsplan - WHO

Nationell elimineringsplan hepatit C

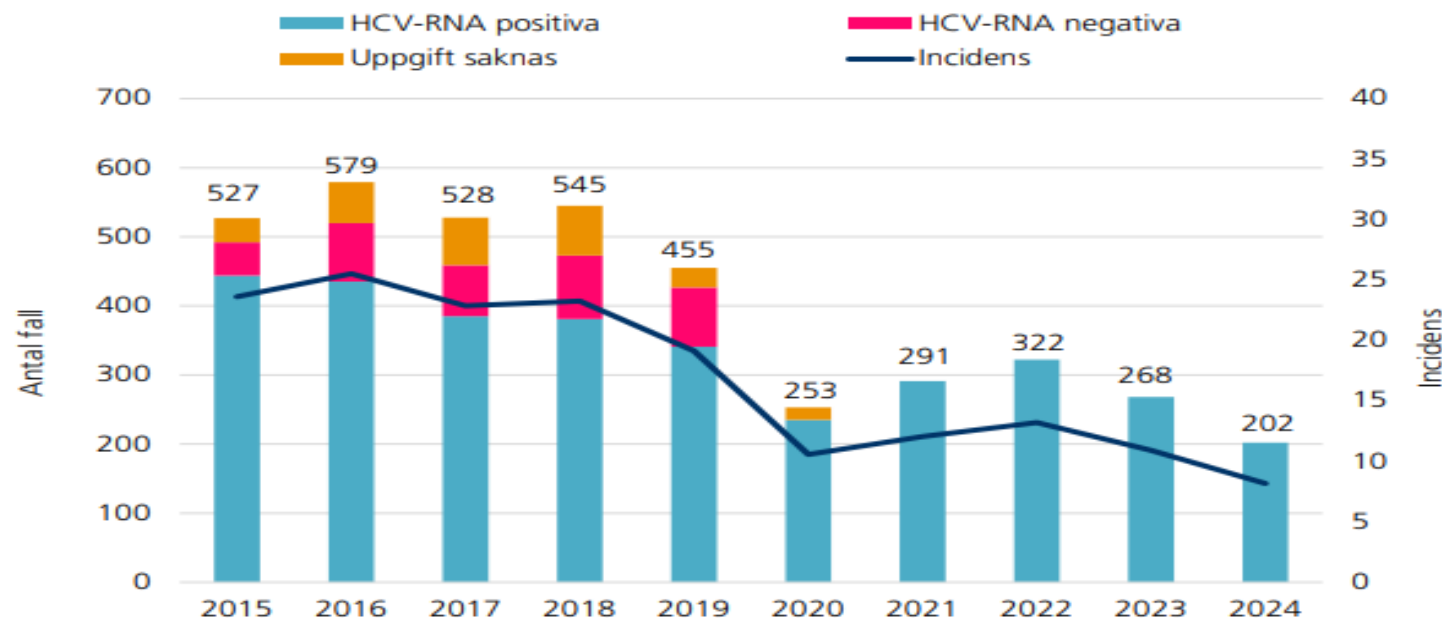
- WHO har ett mål att eliminera hepatit B och C som ett allvarligt hot mot folkhälsan sedan 2015
- Sverige har en nationell elimineringsplan för hepatit C sedan 2022
- [kunskapsstyrningvard.se > Kunskapsstöd > Publicerade kunskapsstöd > infektionssjukdomar](https://kunskapsstyrningvard.se/Kunskapsstod/Publicerade-kunskapsstod/infektionssjukdomar)

Hepatit C

Bild 1 visar antalet anmälda fall av hepatit C per år samt incidens (fall per 100 000 invånare och år) i Stockholms län, 2015–2024.

År 2024 anmäldes 202 fall av hepatit C, motsvarande en incidens på 8 fall per 100 000 invånare. Fallen minskade med 66 fall jämfört med 2023.

1. Anmälda fall av hepatit C per år samt incidens (fall per 100 000 invånare och år) i Stockholms län 2015–2024

OBS! Falldefinitionen för hepatit C ändrades 2020 så att fall som är HCV-RNA negativa (dvs har en utläkt hepatit C) inte längre räknas med.

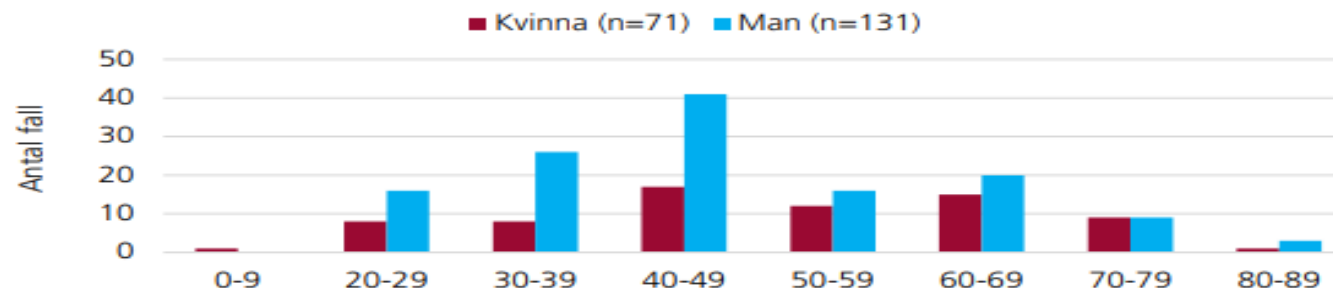
Hepatit C

Bild 2 visar kön och åldersfördelning. Fler män än kvinnor diagnostiseras med hepatit C och framförallt i åldrarna 30–49 år.

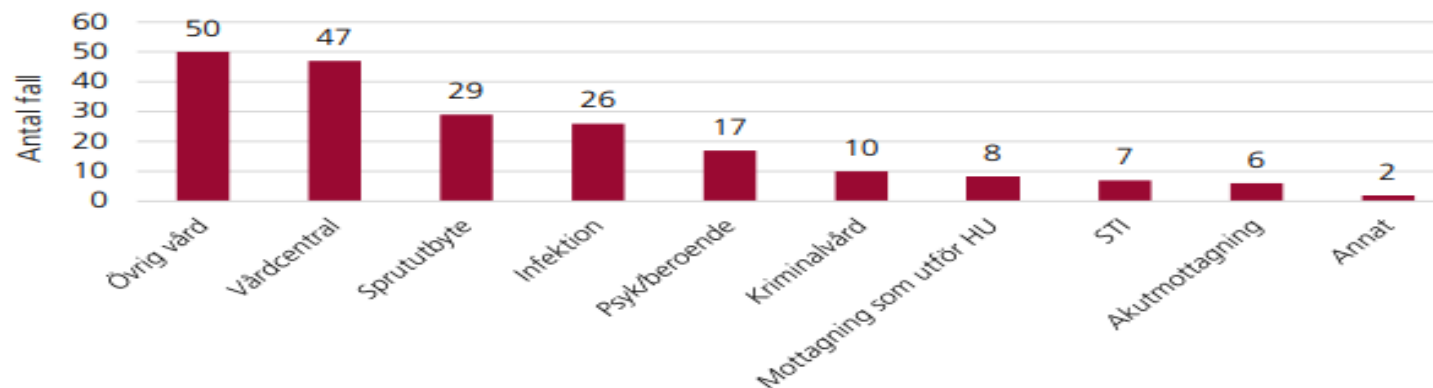
Bild 3 visar första provtagande typ av klinik för anmälda hepatit C-fall 2024.

De flesta personer provtogs på andra vård/medicin mottagningar, vårdcentral inklusive mottagningar som utför hälsoundersökning för asylsökande, sprututbyte, infektion. Även psyk/beroende, kriminalvård, STI-mottagningar m.m. står för en del provtagningar.

2. Ålders- och könsfördelning för anmälda fall av hepatit C i Stockholms län 2024 (n=202)

3. Första provtagande typ av klinik för anmälda fall av hepatit C i Stockholms län 2024

Vilka riskgrupper bör erbjudas kostnadsfri HCV provtagning

Personer med risk för smitta genom injektioner eller missbruk

- Injicerat droger eller dopingpreparat
- Söker vård med alkohol eller substansrelaterad problematik
- Är eller varit i kriminalvården
- Piercat eller tatuering under icke sterila förhållanden

Vilka riskgrupper bör erbjudas kostnadsfri HCV provtagning

Personer med risk för sexuellt överförd HCV infektion

- Män som har sex med män, med högriskbeteende för sexuellt smitta
- Personer som säljer sex mot ersättning
- Sexpartners till personer med HCV-infektion

Vilka riskgrupper bör erbjudas kostnadsfri HCV provtagning

Personer med risk för transfusionsöverfördsmitta eller mor-barn smitta

- Erhållit blodprodukter före 1992 i Sverige och övriga Västeuropa, Nordamerika, Japan, nya Zeeland, Australien. För övriga länder alla som fått blodprodukter oavsett tidpunkt.
- Barn till mödrar med HCV-infektion

Vilka riskgrupper bör erbjudas kostnadsfri HCV provtagning

Personer med tecken på leversjukdom eller annan blodsmitta

- Förhöjda transaminaser (ASAT, ALAT)
- Gulsot. Leverfibros/cirros, levercancer
- HBV, hiv

Vilka övriga grupper bör erbjudas kostnadsfri HCV provtagning

Mödrar till barn med HCV-infektion

Migranter från länder där HCV-infektion är vanligt

Personer som önskar testa sig, utan angiven orsak

Länder med hög förekomst av hepatit C

(baserat på prevalens ≥ 3 % enligt WHO 2010, ref Lavanchy 2011)

Angola	Kirgizistan
Armenien	Kuwait
Azerbajdzjan	Liberia
Bolivia	Malawi
Burkina Faso	Mali
Burundi	Mongoliet
Demokratiska republiken Kongo	Mozambique
Egypten	Niger
Estland	Pakistan
Elfenbenskusten	Rumänien
Gabon	Ryssland
Georgien	Rwanda
Grenada	Sao Tome och Principe
Guinea	Senegal
Guinea-Bissau	Tadzjikistan
Haïti	Tchad
Indonesien	Togo
Irak	Trinidad och Tobago
Italien	Turkmenistan
Kambodja	Tanzania
Kamerun	Uganda
Kap Verde	Ukraina*
Kazakstan	Uzbekistan
	Västsahara

*Ukraina tillagt 220318, baserat på prevalens 3% enligt [Countries Dashboard – CDA Foundation](#)

Hepatit C provtagning

- Anti HCV – visar om personen träffat på viruset
- Om positivt anti HCV utvidgas analysen med HCV RNA för att veta om tidigare eller pågående infektion

Hepatit C markörer

Negativt anti HCV

Positivt anti HCV och positivt HCV RNA

Positivt anti HCV och negativt HCV RNA

Behandlande läkares ansvar

- Medicinskt omhändertagande
- Förhållningsregler
- Smittspårning
- Anmälan
- Kostnadsfrihet för patienten

Smittspårning

- Prov på fast sexualpartner
- Prov på barn till kvinnor med Hepatit C
- Akut Hepatit C
- Injektionskontakter

Klinisk anmälan bör innehålla

- Känd eller misstänkt smittväg
- Om smittspårning påbörjats och vem som ansvarar för detta
- Att förhållningsregler getts
- Om patienten remitterats och vart
- Ange om patient inte har kunnat nås för att få information sin diagnos (se information om handläggning under rubrik paragrafanmälan/anmäl till smittskyddsläkare)

Tänk på att

- Testa fler – var uppmärksam på att det finns grupper utanför aktiva intravenösa droganvändare
- Remiss till/kontakta infektionsklinik
- Alla kan erbjudas behandling, kostnadsfritt
- Tablettbehandling kan bota på 8-12 veckor
- HCV RNA positiva sedan länge

Tack för att ni lyssnade